មេរៀនទី៥
ការរៀបចំគម្រោងថវិកា

បណ្ឌិត ព្រុំ ទេវី

រំលឹក

- គោលបំណងនៃការរៀបចំសំណើគម្រោងគឺដើម្បីទទួលបានធនធាន យកមកប្រើប្រាស់ក្នុងគម្រោង។

គោលការណ៍បន្ទុកចំណាយមួយចំនួន

បន្ទុកចំណាយផ្ទាល់ direct cost

\+ បន្ទុកចំណាយប្រយោល indirect cost

= production cost

\+ tax

= factory cost

\+ Profit

= price

គោលការណ៍បន្ទុកចំណាយមួយចំនួន

- fixed cost
- variable cost
- labor burden
- material burden

គោលការណ៍បន្ទុកចំណាយមួយចំនួន

- overhead recovery – to promote research finding
- ការតំឡើងបន្ទុកចំណាយ គិតជាភាគរយប្រចាំឆ្នាំ

ការរៀបចំថវិកាពីលើចុះក្រោម

- ប្រធានគម្រោងជាអ្នកកំណត់៖
  - ការងារ
  - កញ្ចប់ថវិកា

ការរៀបចំថវិកាពីលើចុះក្រោម

- គុណសម្បត្តិ
  - រៀបចំលឿននិងចំណាយតិច
  - លទ្ធផលជាក់លាក់
- គុណវិបត្តិ
  - បុគ្គលិកមិនទទួលបានបទពិសោធន៍
  - លំបាកក្នុងការចំណាយ

ការរៀបចំថវិកាពីក្រោមទៅលើ

- ប្រធានគម្រោងកំណត់ការងារទៅឱ្យបុគ្គលិក
- បន្ទាប់ពីទទួលភារកិច្ច បុគ្គលិករៀបកញ្ចប់ថវិកាដើម្បីអនុវត្តការងារ
- ប្រធានគម្រោងបូកសរុប direct costs រួមទាំង indirect cost ផងដែរ
- ប្រធានគម្រោងធ្វើការអនុម័តនិងបែងចែកថវិកា

ការរៀបចំថវិកាពីក្រោមទៅលើ

- ប្រធានគម្រោងកំណត់ការងារទៅឱ្យបុគ្គលិក
- បន្ទាប់ពីទទួលភារកិច្ច បុគ្គលិករៀបកញ្ចប់ថវិកាដើម្បីអនុវត្តការងារ
- ប្រធានគម្រោងបូកសរុប direct costs រួមទាំង indirect cost ផងដែរ
- ប្រធានគម្រោងធ្វើការអនុម័តនិងបែងចែកថវិកា
- បុគ្គលិកធ្វើការស្នើសុំថវិកា ដើម្បីយកមកអនុវត្តការងារ

ការរៀបចំផែនការពីក្រោមទៅលើ

- គុណសម្បត្តិ
  - បុគ្គលិកទទួលបានបទពិសោធន៍
  - មានភាពងាយស្រួលក្នុងការចំណាយ

ការរៀបចំផថិកាពីក្រោមទៅលើ

- គុណវិបត្តិ
  - ប្រើពេលច្រើនក្នុងការរៀបចំ
  - លទ្ធផលបំប៉ោង

ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព

- ក្នុងក្របខណ្ឌអង្គភាពមួយ
  - ដកចេញពី៖
    - ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ (រយៈពេលវែង)
    - ផែនការប្រតិបត្តិការ (រយៈពេលមធ្យម)
    - ផែនការសកម្មភាព

ការរៀបចំផែនការសកម្មភាព

- ក្នុងក្របខណ្ឌអង្គភាពមួយ
- មនុស្សមួយក្រុម
  - ពីម្នាក់ៗ

ការរៀបចំវិភាគសកម្មភាព

- គុណសម្បត្តិ
  - ងាយស្រួលក្នុងការត្រួតពិនិត្យថវិកាតាម
    - ទីកន្លែង និង
    - ពេល
- គុណវិបត្តិ
  - ប្រើពេលច្រើនក្នុងការរៀបចំ ហើយស្មុកស្មាញ
  - តម្រូវឱ្យអ្នករៀបចំដឹងពីលំហូរនៃសកម្មភាពជាមុន

ការរៀបចំថវិកាសកម្មភាព

- មើលទំព័រ ១០១-១០២

ថវិកាសមិទ្ធកម្ម(performance budget)

- ភាគច្រើនប្រើក្នុងស្ថាប័នសាធារណៈ
- ឆ្លុះបញ្ចាំងធាតុចូលនៃថវិកានិងធាតុចេញនៃសេវាកម្មរបស់ផ្នែកណាមួយស្ថាប័ន
- ដើម្បីកំណត់និងវាយតម្លៃទៅលើការប្រតិបត្តិដែលពាក់ព័ន្ធដោយផ្អែកទៅលើសមិទ្ធផល ទៅតាមគោលបំណងដែលចង់បាន។

ចរិកាសមិទ្ធកម្ម-គុណសម្បត្តិ

- មានកំណើនការទទួលខុសត្រូវរបស់អាជ្ញាធរមូលដ្ឋានចំពោះអ្នកបង់ពន្ធ
- អ្នកបង់ពន្ធមានទំនាក់ទំនងទៅស្ថាប័នសាធារណៈកាន់តែល្អប្រសើរអំពី៖
  - អាទិភាព និង
  - គោលបំណងដោយឡែក
- អ្នកបង់ពន្ធអាចដឹងបាន ថាប្រាក់របស់គេប្រើប្រាស់សម្រាប់ធ្វើអ្វី និងដើម្បីអ្វី

ថវិកាសមិទ្ធកម្ម -គុណវិបត្តិ

- ក្នុងករណីស្ថាប័នសាធារណៈមានប្រភពថវិកាច្រើន អាចមានការភ័ន្តច្រឡំលើលទ្ធផល
- បើមានការកែសម្រួលទិន្នន័យដើម្បីសម្រេចឱ្យបានគោលដៅមួយ អាចតម្រូវឱ្យមានការចំណាយទៅលើភាគីឯករាជ្យណាមួយដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់លទ្ធផល
- ពុំមានភាពបត់បែនចំពោះផលធៀបរវាងធាតុចូលនិងធាតុចេញដែលបានកំណត់